

Mattheus 18:21-35

21 ¶ Daarop kwam Petrus bij hem staan en vroeg: 'Heer, als mijn broeder of zuster tegen mij zondigt, hoe vaak moet ik dan vergeving schenken? Tot zevenmaal toe?'

22 Jezus antwoordde: 'Niet tot zevenmaal toe, zeg ik je, maar tot zeventig maal zeven.'

23 Daarom is het met het koninkrijk van de hemel als met een koning die rekenschap wilde vragen van zijn dienaren.

24 Toen hij daarmee begonnen was, bracht men iemand bij hem die hem tienduizend talent schuldig was.

25 Omdat hij niets kon terugbetalen, gaf zijn heer bevel dat de man samen met zijn vrouw en kinderen en alles wat hij bezat verkocht moest worden, zodat de schuld kon worden ingelost.

26 Toen wierp de dienaar zich aan de voeten van zijn heer en smeekte hem: "Heb geduld met mij, ik zal u alles terugbetalen."

27 Zijn heer kreeg medelijden, hij liet hem vrij en schold hem de geleende som kwijt.

28 Toen deze dienaar naar buiten ging, trof hij daar een van de andere dienaren, die hem honderd denarie schuldig was. Hij nam hem in een wurggreep en beet hem toe: "Betaal me alles wat je me schuldig bent!"

29 Toen wierp deze zich voor hem neer en smeekte hem: "Heb geduld met mij, ik zal je betalen."

30 Maar hij wilde daar niet van weten, integendeel, hij liet hem gevangenzetten tot hij de hele schuld zou hebben afbetaald.

31 Toen de andere dienaren begrepen wat er gebeurd was, waren ze zeer ontdaan, en gingen ze naar hun heer om hem alles te vertellen.

32 Daarop liet zijn heer hem bij zich roepen en hij zei tegen hem: "Je bent een slechte dienaar. Heel die schuld heb ik je kwijtgescholden, omdat je me erom smeekte.

33 Dan had jij toch zeker ook medelijden moeten hebben met die andere dienaar, zoals ik medelijden heb gehad met jou?"

34 En zijn heer was zo kwaad dat hij hem in handen van de gerechtsbeulen gaf tot hij de hele schuld zou hebben terugbetaald.

35 Zo zal mijn hemelse Vader ook ieder van jullie behandelen die zijn broeder of zuster niet van harte vergeeft.'

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

7 maal 70 maal vergeven!

7 is het getal van de dagen van de week en 70 is het getal van de volken, dus 7 maal 70 maal betekent: zoveel dagen er in de week zijn en zo ver als er volken wonen op aarde, dus altijd en overal moet de bereidheid er zijn om te vergeven.

Jezus illustreert het nog eens met een gelijkenis in de vorm van een drieluik

Op het eerste paneel zie je een koning, die afrekening houdt met dienaren.

Maar één heeft niets om af te dragen...had hij het verduisterd? had hij gefraudeerd? in elk geval: het bedrag was zoek.

Een immens bedrag van 10.000 talenten, en als je bedenkt dat koning Herodes een jaarinkomen had van 900 talenten, dan weet je hoeveel dat was.

Wat doet de dienaar: hij werpt zich neer voor zijn heer -iets wat je mensen in het evangelie alleen mensen voor Jezus ziet doen- bekent schuld en vraagt om uitstel van betaling.

En dan opeens: de koning krijgt medelijden, -iets wat Jezus ook vaak toonde- en scheldt hem de schulden kwijt.

In die koning herkennen we Jezus en in Jezus herkennen we God, God die de mens niet failliet laat gaan of ruïneert, maar hem een nieuwe kans biedt: genade noemen we dat, God scheldt te schulden kwijt. Hij rechtvaardigt de goddeloze zal Paulus zeggen.

Dan gaan we naar het tweede paneel: diezelfde dienaar, die net vrijuit is gegaan komt een collega tegen waarvan hij zich herinnert dat hij hem nog 100 denarie schuldig was -3 maandinkomens van een arbeider-, het bedrag staat in geen verhouding tot de schuld die hem was kwijt gescholden.

En toch: hij grijpt zijn collega bij de keel en zegt: betaald moet er worden en als zijn collega schuld bekent en om uitstel vraagt, wordt hij toch zonder pardon opgesloten.

Zo genadig als de koning was geweest voor zijn dienaar, zo genadeloos is deze op zijn beurt naar zijn collega.

Kan dat wel? Nee, dat kan niet!

Dat zien we op het derde paneel: toen de koning daarvan hoorde wordt hij zo woedend, dat hij op zijn beslissing terugkomt en de dienaar alsnog oppakt en opsluit totdat hij zijn schuld betaald heeft.

Het derde paneel laat zien: De koning, God, laat niet met zich sullen, ook niet met zijn goedheid.

Deze gelijkenis is een illustratie van wat Jezus leerde bidden in het onze Vader: 'Vergeef ons onze schulden gelijk ook wij onze schuldenaren vergeven'.

Eigenlijk staat het in het Grieks sterker: 'vergeef ons onze schulden zoals wij *hebben* vergeven onze schuldenaren.

In elk geval: vergeving van Godswege ontvangen en het anderen schenken is onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Niet bereid zijn om te vergeven: het verzielt hele gezinnen en familierelaties terwijl het juist vandaag de opvoedingsdeskundigen zijn, die ons er op wijzen hoe niet-vergeven schuld van vader op zoon en moeder op dochter wordt overgedragen.

De Hongaarse-Joodse therapeut Ivan Nagy spreekt van de onverbreekelijke band tussen ouders en kinderen: die hebben altijd wat met elkaar uit te staan en moeten daar mee klaarkomen, (er moet ontschuldiging plaats vinden) zegt hij en waar dat niet gebeurt, daar zie je dat dingen scheefgroeien en zich dezelfde 'zonden' gaan herhalen *'tot in het derde en vierde geslacht'*.

Vergeving: het is een noodzaak op mondiaal gebied tussen volken... tussen kerken, in kerken... 10 jaar na de 11 september 2001...

Hoe gaan u en ik nu om met dingen die ons zijn aangedaan?

1. Je kiezen voor de weg van de wraak: boze woorden, brieven, mailtjes, sms-jes, telefoontjes; ruzie maken, alles in de pers brengen, juridische procedures.

Maar het enige wat je daarmee bereikt is dat je elkaar opsluit in een gevangenis vol pijnlijke emoties en je komt niet verder omdat je elkaar geen nieuwe kans biedt.

2/Je kan ook proberen te vergeten wat er is gebeurd: er niet meer over praten, weg stoppen, door de vingers zien.

'Ik sta er boven', 'laat maar zitten', zeggen we dan en we komen dan bijzonder vriendelijk over: 'dat is een aardig iemand, want die is nooit kwaad en die kan veel verdragen', wordt er gezegd.

Maar meestal vergeten we het niet en verdringen we het; binnen in ons is dan een agressie die niet mooi meer is en soms komt het na jaren eruit in plotselinge woede-uitbarstingen, of vertonen we een gedragspatroon wat we niet in de hand hebben, of de wrok gaat zich vastzetten in ons lichaam en we krijgen hoofdpijnen, maagpijnen...

Trouwens: als we alles door de vingers zien verandert er ook niets: we nemen de ander en onszelf niet serieus! We zijn ten diepste onverschillig.

De koning op het eerste paneel sprak met goed recht over schuld en straf toen zijn dienaar geen geld had om af te dragen...je bent verantwoordelijk!

3/De derde weg is: vergeving!

Vergeven is zeggen: ik heb recht op vergelding, maar ik laat het recht varen en de schade is voor mijn rekening, het doet me pijn, maar ik draag die pijn, want ik wil herstel van de relatie. Alleen door berouw en vergeving zet je elkaar in de ruimte.

Vaak gaat dat niet van de ene op de andere dag, maar is het een proces, dat offers vraagt.

Wij worden dus geroepen elkaar te vergeven, omdat God bereid is te vergeven en als Hij vergeeft kost het Hem ook alles; Golgotha spreekt wat dat betreft boekdelen.

Daarom gaat de uitspraak van Voltaire te ver als hij zegt: 'vergeven, is Gods beroep'.

Zo makkelijk doet God dat niet en zeker niet zonder pijn en zonder emotie en dat is de reden waarom er soms van die zware gedeeltes in de Bijbel staan.

Iemand vraagt: Wat moet je doen als diegene er niet meer is of niet meer of nog niet bereikbaar is.

Want de herinnering blijft achtervolgen en verziekt het leven.

Je kan dan in je gebed de pijn onder woorden brengen, of de wrok bekend maken.

Maar je kan ook naar iemand toe om daar je pijn uit te spreken en dat dan die ander de vergeving in Christus naam tegenwoordig stelt. Een vorm van biecht.

Vergeving schenken is een heel moeilijk proces, dat offers vraagt en tijd.

In sommige gevallen denk je wel eens: kan een mens dat volbrengen in situaties van seksueel misbruik, ernstige trouwbreuk, moord, terreurdat is een hele lange weg...

Simon Wiesenthal vertelt het verhaal van een 21-jarige SS-er die aan hem op zijn sterfbed medeverantwoordelijkheid bekent aan de dood van vele Joden en hem vraagt om vergeving.

Wiesenthal ging er niet op in, want zei hij: doe ik dan recht aan de slachtoffers?

Het voorval bleef hem jaren achtervolgen, want kan en mag je iemand zonder vergeving laten sterven als er berouw is getoond?

Misschien is het dan zo dat degene die het dichtst bij de slachtoffers staat het meeste recht en gezag heeft om vergeving te schenken.

Wat zei Jezus tegen de moordenaar aan het kruis toen die vroeg: 'Jezus, denk aan mij als u in uw koninkrijk komt?' Vandaag nog zal je met Mij in het paradijs zijn!

Moeten we niet altijd blijven zoeken naar een vorm van het 70 maal 7 maal vergeven?

Wij kennen Jezus toch: is Hij niet de koning op het eerste paneel, die met ontferming bewogen werd en na openlijke erkenning van schuld zijn dienaar in de ruimte van de vergeving stelt?

Wij kennen Jezus toch: is Hij misschien ook die collega op het tweede paneel, die naar de keel werd gegrepen, gevangen werd genomen en in de schuld werd vastgezet!

Werd Jezus ook niet gegrepen en kwam hij niet op de plaats van de schuldige terecht op Golgotha?

En zegt het evangelie niet, dat Hij daar onze schuld heeft gedragen: 'Vader vergeef het hen, want ze weten niet wat ze doen' zei Hij.

We kennen Jezus toch: als wij gaan leven uit wat Hij voor ons gedaan heeft, zou het derde paneel er dan niet anders uit gaan zien: Niet een koning die op zijn beslissing terugkomt, maar iemand die zich intens verheugt omdat wij mensen elkaar van harte vergeven!

Laten we zo brood en wijn ontvangen -vergeving ontvangen- en het uitdelen aan ieder die we op onze weg tegen komen.

Dan wordt 11 september 2011 een keerpunt in de geschiedenis.

We zijn verzoende mensen!

Amen